פא: הערל פרק שמיני יבמות

בולן ידלקו. וליכא למימר דלמיידינהו דגזרינן שמא יבואו עשרה בני אדם בבת אחת כו' כדאמר ברים פ' התערובות (זבחים דף עב: ושם) וא"ת ומ"ש דלא פליג ר' אליעזר הכא וכן אכל הנהו דמס' ערלה (כפ"ג מ"ו) דכתאמר לענין עבודת כוכבים בסוף כל הגלמים (ע"ז דף מט.) דיוליך הנאה ליס המלח ומיהו קרינו שמואל פירש שם דה"ה בכל איסורין וברא"ה דדוקא בני עבודת כוכבים אית ליה הכי משום דתופסת את דמיה וכשמוליך הנאה נראה כאילו הוליך האיסור ועוד יש לפרש דדוקא בתנור שהשיקו בעלי עבודת כוכבים ואפה בו את הפת ונטל ממנה כדרך ואדע בו את הבגד אמרינן יוליך הנאה ליס המלח כשנתערב לפי שאין ממשות האיסור בעין והוהיל דאיתערב לו מבינתא דתמרא דקאמר (שם) דיוליך הנאה היינו משום דאין נהנה מגוף האיסור דאסור בשתיה אלא או למכור או ליתן לפועליו וא"ת ומה טעם לא אמרי' בכל הנך דמס' ערלה (פ"ג מ"ו) יכמכו כולן לעובד כוכבים חוץ מדמי איסור שבו כדאמר רשב"ג בפרק בתרא דמס' ע"ז (דף עד. ושם) גבי יין נסך בירושלמי פריך לה ומשני דמיישינן בכולהו אם יכמכו לעובד כוכבים שמא יחזור ויכמכו לישראל וכן בפת ובגד דפרק כל הגלמים (שם דף מט.) אע"ג דפת של עובד כוכבים אסור כיון דשרי בהנאה מיישינן שמא יקנה ממנו ישראל ליתן לפועליו וחבית דהוה גברא אם היה חפץ למכור כל יינו ביחד ה"ה דהוה מצי למכור חוץ מדמי איסור שבו:

פרך. פירש בקונטרס שם מקום ור"י אומר על שם שנפרכים כדאמר בפסיקתא דפרשתא דיהודה וישראל רגים אחר פרשת כי תשא דרשם על אל גנת אגוז ירדתי שנמשלו ישראל לאגוז שיש בו ג' מיני של פרך שנפרך מעצמו: **כברות** של בעל הבית. אבל אם נחתום שהם קטנות אפי' ר"מ מודה דלא מקדש דהא תנן במס' ערלה (פ"ג מ"ז) דתעלה באחד ומאתים והא דמשמע לקמן דחתיכה של לחם הפנים לא בטלה בשל חולין שאני לחם הפנים דחמיר טפי וראוי להתכבד בו ואפה בו את הפת דפ' כל הגלמים (ע"ז דף מט.): דקתני מתערבה באחרות כולן אסורות צריך לאוקמא בכברות של בעל הבית[a]: **הראויה** לערלה ערלה. בירושלמי מדקדק אמאי לא תני נמי הראוי לתרומה תרומה דיין דחשיבי לא בטלי באחד ומאתים ומשני משום דכולהו שייכי בתרומה ולא מצי למיתני הראוי לתרומה ועוד מצי לשנויי דהאי תנא תרתי אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה כדאמר בפ' בתרא דמסכת ע"ז (דף עד.) אמתניתין דהתם: **רבי** יוחנן אומר **את** שדרכו לבטנות שבינו. בירושלמי משמע דלא הוי אלא עשרה דברים את שדרכו ונראה דהיינו אותן ששה דברים דקאמרי רבנן וחבילי תלתן הרי שבעה ובגד שלבנו בקליפי ערלה ומתערבה באחרים ולובע אלא הסיט בקליפי ערלה ואחרנו בבגד ותרי מילי חשיבי הרי ט' ואורג אלא הסיט מצמר הבכור בבגד ואית דחשיב כברות של בעל הבית בעשירית וקשה לר"י דהא איכא טובא טבעות וכוסות של עבודת כוכבים דהתערובות (זבחים עד.) וכל הנהו דתנן בפרק בתרא דמסכת ע"ז (דף עד. ושם) יין נסך ועורות לבונין וכו' ודקאמר התם דהאי תנא תרתי אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה וכל הנהו הוו את שדרכו ולא נאו הכי תקשה הרמ"ה משנה לרבי יוחנן ודוחק לומר דתנא דליטרא קליעות היא דא"כ הוה ליה לאקשויי ולשנויי הכי כדפריך אהרהיא דהתערובות וברים מסכת ביצה (דף ג. ושם) ועוד נראה דעדיפי מאת שדרכו מדפריך התם וליתני נמי אגוז פרך ורמוני בלבד וליתני נמי ככרות של בעל הבית ומשני אמולהו הא תנא ליה התם ומחבילי תלתן דחשיב הכא ברישא לא פריך משמע דלבבנן בעי לאוקמי דלא סגי להו באת שדרכו ואמר רבינו יצחק דבירושלמי לא חשיב אלא אותן ששבויים שם במסכת ערלה (פ"ג) אבל אחמי אית ליה בתרא דמסכת ע"ז ודא"ת יין נסך דחשיב התם בתרומות אייר דהא דבבנן בעי לאוקמיה וא"כ אמאי אית ליה בתרא דמסכת ע"ז ודא"ת יין נסך דחשיב התם בתרומות אייר דהא דלא כתיב איסוריה בדאוריתא אלא מדברי קבלה או שמא אשמועינן דדוקא בין נסך מחמרינן ולא בסתם יינן הוי דינא הכי כ"ש דאיצטריך לאשמועינן משום סתם יינן ל"ש אשמועינן דלא שרי על ידי פדיון לאפוקי מדר' אליעזר וא"ת והא קתני שור הנסקל ובפ' התערובות (זבחים עב. ושם) משמע דשור הנסקל וחטאות המתות לא חשיבי אפילו בחבילי תלתן ואמר ר"י דדוקא חטאות מתות הן בכשות קטנות פריך בהתערובות דלא חשיב שבמנין לפי שרגילים למכור כל העדר יחד ואפילו יתשב כשהוא שחוט בחתיכה הראויה להתכבד בה כשהוא חי גריע טפי אבל שור הנסקל שהוא גדול חשיב הוא אפילו אליבא דרבנן ובירושלמי מוקי ההיא דפרק בתרא דמסכת ע"ז בשור הנסקל שחוט דראוי להתכבד בו ומיהו אמר ר"י דלפי הש"ס שלנו משמע שמעמידה בחי דבפ' התערובות (שם דף עח.): עביד לריכותא ממתני' דהתם דאשמועינן שור הנסקל שנתערב בקדשים ודפרק בתרא דמס' ע"ז דאשמועינן שור הנסקל בחולין ולא בחתיכה איירי ההוא דמס' ע"ז לא הוה צריך לטעמא דהפסד קדשים דקאמר התם: **רבי** יהודה אומר **לא** תעלה. פי' בקונטרס משום דקסבר מין במינו לא בטיל ואין נראה דדוקא בדבר המתערב אית ליה לר' יהודה דמין במינו לא בטיל כמו שאפרש בסמוך אלא שאמת טעמא דר' יהודה דקסבר כל שדרכו לבטנות לא בטיל דר' יהודה לטעמיה דאמר בליערא קליעות דלא בטלה ברש התערובות (שם עב.) וברש מס' ביצה (דף ד. ושם) וכי מוקי לה בגיעוזה הוא דקאמר דטעמא דר' יהודה משום דמין במינו לא בטיל: **דברי** הכל **לא** תעלה. נראה לפרש דטעמא דסיפא שנתערבה בכל חולין משום דלאחר שנתבטלה ראויה להתכבד בה לפיכך לד"ה לא בטלה אבל רישא שנתערבה בחתיכות טהורות של חטאות דכי נמי תעלה אין ראויה להתכבד בה דלא שייך כיבוד בפני כהנים במקדש ולהכי לת"ק תעלה דהוי כל שדרכו והא דפליגי בתוספתא במס' תרומות (פ"ה) דבחתיכה של חטאת בין טהורה בין טמאה שנתערבה בחולין דרבנן אמרי תעלה ור' יהודה אומר לא תעלה צריך לאוקומה בגיעוזה ור' יהודה לטעמיה דאמר (חולין קח.) מין במינו לא בטל וק"ק אם אמאי לא נקט טמאה בשל חולין ד"ה לא תעלה דאין לומר דטהורות בטהורות עדיפא ליה דמשמע דלא צריך הלי טעמא אלא לר"ל א) ונראה דלר' יוחנן הוי מידוש טפי לאשמועינן דבר שבמנין ולא איסור הנאה דמקדש מבטמאה דהוי דבר שבמנין ואיסור הנאה דאין מידוש כל כך והא דלא חשיב במסכת ע"ז חתיכה של חטאת טמאה בשל חולין דהוהו תנא תרתי אית ליה כדקאמר התם איכא למימר דבקדשים לא מייירי ולפי טעמא שבקונטרס שאולה בהפסד מועט לא מצי למינקט בסיפא טמאה בחולין[a]: **רבי**

כולן ידלקו. דלא בטלי כדקתני טעמא שהיה רבי מאיר אומר כל שדרכו לימנות מקדש את המתערב עמו ואין בטל ברוב שכלאי הכרם בדבר שאין במנין בטלין באחד ומאתים כדאמר בפסחים באלו עוברין (דף מח.) מן המאתים[b] ממותר שמי מאות שנשתיירו בטור מיכן לערלה וכלאי הכרם שבטלים במאתים: **מקדש.** מאתים או שש מאות דלא בטל: **פרך.** מקום: **הראוי לערלה.** כגון אגוזים ורימון וחביות מקדשין ואוסרין את הכשרים משום ערלה: **הראוי לכלאי הכרם.** כגון תרדין וכרוב ודלעת: **רבי יוחנן סבר אם שדרכו לימנות.** שמיוחד במנין שניו דלא בטל הלכך תמיכות ועיגולים מע"ג שדרכן לימנות הואיל שדרכן נמי לימכר נאומד בטלי: **ור"ל סבר כל שדרכו לימנות.** אפילו לפרקים שניו דלא בטיל הלכך עיגול מי ס"ד תרומה בזמן הזה דאוריתא לא היה בטיל: **ר' יהודה אומר לא תעלה.** דקסבר ר' יהודה בכל דוכתא[c] מין במינו לא בטיל: **דברי הכל לא תעלה.** ת"ק מודה הואיל ואפשר למוכרן לכהן בהפסד מועט וחתיכה ופרוסה דרבן לימנות משום הפסד מועט לא מבטלינן איסורא דאוריתא ואע"ג דעיגול בטל בחולין ולא מזגינן ליה לכהן התם דלא דעיגול גופיה תרומה דרבנן היא ורישא תעלה דאין להם תקנה אלא סריפה ואיכא הפסד קדשים: **קפני מיהת רישא תעלה.** קשיא לר"ל דאמר כל שדרכו לימנות שניו דהא הכא דרבן לימנות ובטיל: ר'

פרך. פירש בקונטרס שם מקום ור"י אומר על שם שנפרכים כדאמר בפסיקתא דפרשתא דיהודה וישראל רגים אחר פרשת כי תשא דרשם על אל גנת אגוז ירדתי שנמשלו ישראל לאגוז שיש בו ג' מיני של פרך שנפרך מעצמו: **כברות** של בעל הבית. אבל אם נחתום שהם קטנות אפי' ר"מ מודה דלא מקדש דהא תנן במס' ערלה (פ"ג מ"ז) דתעלה באחד ומאתים והא דמשמע לקמן דחתיכה של לחם הפנים לא בטלה בשל חולין שאני לחם הפנים דחמיר טפי וראוי להתכבד בו ואפה בו את הפת דפ' כל הגלמים (ע"ז דף מט.): דקתני מתערבה באחרות כולן אסורות צריך לאוקמא בכברות של בעל הבית[a]: **הראויה** לערלה ערלה. בירושלמי מדקדק אמאי לא תני נמי הראוי לתרומה תרומה דיין דחשיבי לא בטלי באחד ומאתים ומשני משום דכולהו שייכי בתרומה ולא מצי למיתני הראוי לתרומה ועוד מצי לשנויי דהאי תנא תרתי אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה כדאמר בפ' בתרא דמסכת ע"ז (דף עד.) אמתניתין דהתם: **רבי** יוחנן אומר **את** שדרכו לבטנות שבינו. בירושלמי משמע דלא הוי אלא עשרה דברים את שדרכו ונראה דהיינו אותן ששה דברים דקאמרי רבנן וחבילי תלתן הרי שבעה ובגד שלבנו בקליפי ערלה ומתערבה באחרים ולובע אלא הסיט בקליפי ערלה ואחרנו בבגד ותרי מילי חשיבי הרי ט' ואורג אלא הסיט מצמר הבכור בבגד ואית דחשיב כברות של בעל הבית בעשירית וקשה לר"י דהא איכא טובא טבעות וכוסות של עבודת כוכבים דהתערובות (זבחים עד.) וכל הנהו דתנן בפרק בתרא דמסכת ע"ז (דף עד. ושם) יין נסך ועורות לבונין וכו' ודקאמר התם דהאי תנא תרתי אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה וכל הנהו הוו את שדרכו ולא נאו הכי תקשה הרמ"ה משנה לרבי יוחנן ודוחק לומר דתנא דליטרא קליעות היא דא"כ הוה ליה לאקשויי ולשנויי הכי כדפריך אהרהיא דהתערובות וברים מסכת ביצה (דף ג. ושם) ועוד נראה דעדיפי מאת שדרכו מדפריך התם וליתני נמי אגוז פרך ורמוני בלבד וליתני נמי ככרות של בעל הבית ומשני אמולהו הא תנא ליה התם ומחבילי תלתן דחשיב הכא ברישא לא פריך משמע דלבבנן בעי לאוקמי דלא סגי להו באת שדרכו ואמר רבינו יצחק דבירושלמי לא חשיב אלא אותן ששבויים שם במסכת ערלה (פ"ג) אבל אחמי אית ליה בתרא דמסכת ע"ז ודא"ת יין נסך דחשיב התם בתרומות אייר דהא דבבנן בעי לאוקמיה וא"כ אמאי אית ליה בתרא דמסכת ע"ז ודא"ת יין נסך דחשיב התם בתרומות אייר דהא דלא כתיב איסוריה בדאוריתא אלא מדברי קבלה או שמא אשמועינן דדוקא בין נסך מחמרינן ולא בסתם יינן הוי דינא הכי כ"ש דאיצטריך לאשמועינן משום סתם יינן ל"ש אשמועינן דלא שרי על ידי פדיון לאפוקי מדר' אליעזר וא"ת והא קתני שור הנסקל ובפ' התערובות (זבחים עב. ושם) משמע דשור הנסקל וחטאות המתות לא חשיבי אפילו בחבילי תלתן ואמר ר"י דדוקא חטאות מתות הן בכשות קטנות פריך בהתערובות דלא חשיב שבמנין לפי שרגילים למכור כל העדר יחד ואפילו יתשב כשהוא שחוט בחתיכה הראויה להתכבד בה כשהוא חי גריע טפי אבל שור הנסקל שהוא גדול חשיב הוא אפילו אליבא דרבנן ובירושלמי מוקי ההיא דפרק בתרא דמסכת ע"ז בשור הנסקל שחוט דראוי להתכבד בו ומיהו אמר ר"י דלפי הש"ס שלנו משמע שמעמידה בחי דבפ' התערובות (שם דף עח.): עביד לריכותא ממתני' דהתם דאשמועינן שור הנסקל שנתערב בקדשים ודפרק בתרא דמס' ע"ז דאשמועינן שור הנסקל בחולין ולא בחתיכה איירי ההוא דמס' ע"ז לא הוה צריך לטעמא דהפסד קדשים דקאמר התם: **רבי** יהודה אומר **לא** תעלה. פי' בקונטרס משום דקסבר מין במינו לא בטיל ואין נראה דדוקא בדבר המתערב אית ליה לר' יהודה דמין במינו לא בטיל כמו שאפרש בסמוך אלא שאמת טעמא דר' יהודה דקסבר כל שדרכו לימנות לא בטיל דר' יהודה לטעמיה דאמר בליערא קליעות דלא בטלה ברש התערובות (שם עב.) וברש מס' ביצה (דף ד. ושם) וכי מוקי לה בגיעוזה הוא דקאמר דטעמא דר' יהודה משום דמין במינו לא בטיל: **דברי** הכל **לא** תעלה. נראה לפרש דטעמא דסיפא שנתערבה בכל חולין משום דלאחר שנתבטלה ראויה להתכבד בה לפיכך לד"ה לא בטלה אבל רישא שנתערבה בחתיכות טהורות של חטאות דכי נמי תעלה אין ראויה להתכבד בה דלא שייך כיבוד בפני כהנים במקדש ולהכי לת"ק תעלה דהוי כל שדרכו והא דפליגי בתוספתא במס' תרומות (פ"ה) דבחתיכה של חטאת בין טהורה בין טמאה שנתערבה בחולין דרבנן אמרי תעלה ור' יהודה אומר לא תעלה צריך לאוקומה בגיעוזה ור' יהודה לטעמיה דאמר (חולין קח.) מין במינו לא בטל וק"ק אם אמאי לא נקט טמאה בשל חולין ד"ה לא תעלה דאין לומר דטהורות בטהורות עדיפא ליה דמשמע דלא צריך הלי טעמא אלא לר"ל א) ונראה דלר' יוחנן הוי מידוש טפי לאשמועינן דבר שבמנין ולא איסור הנאה דמקדש מבטמאה דהוי דבר שבמנין ואיסור הנאה דאין מידוש כל כך והא דלא חשיב במסכת ע"ז חתיכה של חטאת טמאה בשל חולין דהוהו תנא תרתי אית ליה כדקאמר התם איכא למימר דבקדשים לא מייירי ולפי טעמא שבקונטרס שאולה בהפסד מועט לא מצי למינקט בסיפא טמאה בחולין[a]: **רבי**

עין משפט נר מצוה

קכו א מי' פע"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה יד:
קכח ב מי' שם פע"ז הלכה טו טוש"ע יו"ד סימן קי סעיף ג:
קכט ג מי' פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הלכה כב:
קל ד מי' שם הל' מד:

תוספות ישנים

בפ"ק דביצה מתניתין דר"מ קאמר אם יש שם מאה סימנין יעלו: **רשב"ל** אומר כל שדרכו לנטות שניו. ות"ת וכרי קתני חבילי תלתן דהוי את שדרכו לימנות וי"ל דקסבר רשב"ל דאדרבה מ"ה הדר ותנא שהיה ר"מ אומר שלא נעשה לעבר דוקא חבילי תלתן דהוי את שדרכו והא דנקט חבילי תלתן דהוי את שדרכו ולא נקט דבר דהוי כל שדרכו משום דמדרבנן הוי דקנטום ולוף אחרה פוליה מ"ה בעינן את שדרכו ולרבי יוחנן דאמר את שדרכו לימנות שניו צריך ליתן טעם למה חזר ותנא שהיה ר"מ אומר וכו' שהרי הזכיר חבילי תלתן דהוי את שדרכו וי"ל דקסר"ל דדוקא חבילי תלתן דלא הוי רק מדרבנן דדפרישת אמרי' דוקא את שדרכו מקדש אבל כל שדרכו לא אבל דאוריתא דלוריי מקדש אף כל שדרכו לבבי הדר ותנא כללא דכל בעין לא מקדש אלא את שדרכו מ"ג שד"ל דוקא חבילי תלתן דאלמלי הכרם דאלאי הכרם אפילו בהנאה אמרי' דמקדש אבל בהנאה דשרש בהנאה לא מקדש אף את שדרכו קמ"ל. וא"ת נרסינ"ל אמאי אמרי' הכא חבילי תלתן דמקדש אלא לא אמרי רק מדרבנן וא"כ הו"ל כמו שיעול כשיעולים דסבר דיש לקיים עולה משום דחרומה בזמן הזה דרבנן וי"ל שאני חבילי תלתן דאמרי' בהנאה ואפשיר כמו איסורי דאוריתא ר"מ דטעמא דעולה שיעול כשיעולים משום דהוי תרומה בזה"ז דרבנן וחרומה פירות דרבנן ולא נהיה דטעם דתרומת פירות דרבנן לא מעלה ולא מוריד אלא הוי תרומה בזה"ז דאוריי' הוה גזרי' דרבנן אבל דבן דהוי תרומה דאוריי': קתני מיהת רישא תעלה אע"ג דהוה דאוריתא וקשיא לרש לקיים דאמר לעל שיעול כשיעולים עולה משום דחרומה בזמן הזה דרבנן דהכא דאוריתא נמי אמרי' תעלה פ"ה והא דאמרי' בסיפא לא תעלה הייט משום טעמא דכי נמי אמרי' לא תעלה ליכא הפסד כל כך שהרי התמלאת והמולין דאויר לכהנים ויבי. וא"ת א"כ מאי פריך מהכא לרש לקיים הלא שפיר קאמר דמולת תרומה בזמן הזה דרבנן דשיעול כשיעולים עולה אלא מלאוריתא לא הוי עולה שהרי אין בו הפסד מרובה דהא חזי לכהן אף אם לא תעלה. וי"ל טעמא דסיפא דאמרי' לא תעלה משום דאי מתבטל הוא חתיכה הראויה להתכבד כמי הפורים וחתיכה הראויה להתכבד לא בטלה [ועי' כתוס' כלן]: **א)** ועוד ר"ל דכתמא דאשמועינן דאע"ג דהוה טהורה ואינה אסורה אלא לזרים וכ"ש טמאה דאינה ראויה אף להכנים והוי כענין דאמרינן לקמן טהורה מטהורה עדיפא ליה לגילף: **אי** הכי מאי טעמא דרבי יהודה. אח"ב דמייירי בכלא נמיחה ניחא טעמא דרבי יהודה כדפרישת לעל דבר שבמנין לא בטיל אבל כיון דאייר בעיעוא מאי טעמא דרבי יהודה:

מסורת הש"ס

a) (מהרן אלגזי מהר"ן, ב) (תוס' מ"ז:), ג) (ועי' ריטב"א תוספות זבחים עב: ד"ה אף כברות), ד) ובגיעוז איתא פרוסה של לחם הפנים שנתברכה, ה) (ועי' תוס' זבחים עב. ד"ה ובגיעוז יכי הגיתו טעמא וסיריהו של רש"י בתמיה גם הוסיפו שם עוד בענין דהכא ע"ש).

מוסף רש"י

יעלו באחד ומאתים. אם נתערב אחד מהן במאתים כל היתר יעלה אחד מהן ויהלק ויטאר מותרין, יחד שיעור בעול כלאים יעבלה באחד ומאתים (ביצה ג.) זו היא עליית עולה וכלאי הכרם. דתרומה עולה באחד ומאה ויכין שבטל את האיסור, שאיסורו איסור הנאה. כפל את הנבליה. הכי פנים לה בספרי גבי מכל תלבי את מקדשו ממנו, דמשמעי בתרומת מעשר אחד מאה ממלה, יקרי ליה מקדשו, ומשמע שמקדשו מקדש את המתערבין בו (זבחים שם). שהיה ר' מאיר אומר. לומר לחכי אמר ר' מאיר כולן יוליקו ולית לה ביעול, שהיה ר' מאיר אומר הואיל ודרכן לימנות אין בטלין ומקדשין לאסור כל המתערבין בהן (ביצה ג.). וחכ"א. כל פירות שבעולם בטלים חוץ משבעה דברים הללו המנויין כאן שהן מסוכין מאד (שם). אינו מקדיש. אלא בטל, אלא שישה דברים בלבד. הן שמקדשין את כל המתערבין בהן מתוך שהן גדולים ודמיהן יקרים ומסוכנין למינן (זבחים שם). פרך ובדין. מקומות הן (ביצה זבחים שם). **וחלפי** תרדין וקולחי כרוב. לשון קלח כירק שלו (זבחים שם) קלחי כרוכין גדולים עם עלין שלהם וכרוב של ח"י היה גדול לאילן כתאמרינן בכתובות (קיא.) (ביצה שם). **הראוי** לערלה ערלה. אותן שהן מין אילן וערלה טהנת בהן מקדשין את עריהן משום עולה, לכלאי הכרם כלאי הכרם. הלאי לכלאי הכרם כגון אלפי תרדין וקולחי כרוב וכבכיות שאינן מין אילן, מקדשין עריהן לאיסור כלאי הכרם (ביצה שם). **את** שדרכו לימנות שניו. כמילתיה דר' מאיר (שם).

תוס' חד מקמאי

בתרא גרסינן אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים ויש בו דרכים שוה לנשים ויש בו דרכים שוה לא לאנשים ולא לנשים ויש בו דרכים שוה לאנשים ולנשים שוה לאנשים מטמא בלובן כאנשים נושא אבל לא נישא כאנשים ואינו מתיחד עם נשים כאנשים ואינו ניזון עם בנות כאנשים ואינו נעשף ומספר כאנשים ואין מטמא ועובר על בל תקיף ועל בל תשחית כאנשים וחייב על כל מצות האמורות בתורה כאנשים דרכים שוה לנשים מטמא באהלים כנשים ואינו מתיחד עם אנשים כנשים ואינו זקוק ליבום ואינו מחלץ בקדשי הקדשים כנשים ואינו חולץ עם בנים כנשים ופסול לעדות כנשים ופסול לכהונה כנשים דרכים ששוה לאנשים ולנשים חייבים על נזקו כאנשים ונשים והדורנו במדיר נהנו בשוגג גולה לערי מקלט ואמו ישובת עליו דם טומאה כאנשים וכנשים ואם אבר הריני נזיר שזה איש ואשה הי"ז נזיר דרכים שאינו שוה לא לאנשים ולא לנשים אין חייבים על טומאתו ואין שורפין על טומאתו ואינו מברך לא לאנשים ולא לנשים ואם אמר הריני נזיר שאין זה לא איש ולא אשה הי"ז נזיר ר' יוסי אומר אנדרוגינוס בריה בפ"ע היא ולא יכלו חכמים להכריע אם איש אם אשה אבל טומטום אינו כן אלא או כפקח איש או כפקח אשה וכ"כ הראב"ד בפירושיו וכתב בזה הלשון שכתבתי זו התוספתא אע"פ שלשלה [דברים] יש בה שאין בירור פי' אצלם כמו ואינו נעשף ומספר כאנשים ואינו נבעל בעבירה כנשים ואינו מברך לא לאנשים ולא לנשים אלו ג' דברים אין בירורם אצלם ואצלנו ובעל הלכות גדולות הכי אמר זו התוספתא דאנדרוגינוס בהלכות יבמות וכתב [a] אינו נעשף באבילות ואינו מספר כנשים ואינו נבעל בעבירה ופסול מן התרומה כנשים וקי"ל אע"ג דאין חולקים תרומה לאנדרוגינוס אבל משגרי' לו ליבתו כדאיתא בפ' נושאין דאנדרוגינוס אוכל בתרומה ואינו אוכל בקדשים ואינו נבעל בעבירה דחשבינן לה כחללה דנפסל מן התרומה ולדידי נמי משמע אין מברך לאנשים ולא לנשים משום דבריה בפני עצמה היא ע"כ:

a) (מהרן אלגזי מהר"ן), ב) (תוס' מ"ז:), ג) (ועי' ריטב"א תוספות זבחים עב: ד"ה אף כברות), ד) ובגיעוז איתא פרוסה של לחם הפנים שנתברכה, ה) (ועי' תוס' זבחים עב. ד"ה ובגיעוז יכי הגיתו טעמא וסיריהו של רש"י בתמיה גם הוסיפו שם עוד בענין דהכא ע"ש).

b) (מהרן אלגזי מהר"ן), ג) (תוס' מ"ז:), ד) (ועי' ריטב"א תוספות זבחים עב: ד"ה אף כברות), ד) ובגיעוז איתא פרוסה של לחם הפנים שנתברכה, ה) (ועי' תוס' זבחים עב. ד"ה ובגיעוז יכי הגיתו טעמא וסיריהו של רש"י בתמיה גם הוסיפו שם עוד בענין דהכא ע"ש).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com